

За даними бібліографії на сьогоднішній день про Атлантиду, таємничий материк, що похований десь на дні океану, написано понад 20000 наукових праць і пригодницьких творів. Висуното понад 1700 гіпотез про її місцеперебування й причини безслідного зникнення. Та чи справді безслідного?

Видатний учений Стародавньої Греції Платон у своєму творі «Тімей і Критій» посилається на афінського державного діяча й поета Солона, якому один єгипетський жрець розповів про велику країну атлантів, що існувала за 9000 років до Платона і навіть воювала з греками. За цими досить скупими відомостями, країна атлантів була розташована десь за Геракловими стовпами – тобто за Гібралтарською протокою. Як писав Платон, це була федерація з 10 царств, велика й багата держава з розвинутим, як на ті часи, господарством, з великими містами. Мальовничу, вкриту лісами територію країни перетинали численні зрошувальні канали. Атланти підкорили весь захід Європи і намагалися захопити Афіни та Єгипет, але в запеклій боротьбі з афінянами зазнали поразки. Повідомляється також, що високо розвинута цивілізація острова загинула в результаті гіганської природної катастрофи, яка сталася 11500 років назад, чи трохи пізніше. Платон докладно описав Атлантиду, визначив місцезнаходження острова і час існування цивілізації на ньому.

Проте вчені щодо вірогідності розповіді Платона не склали єдиної думки. Й саме слово «Атлантида» давно вже стало символом незбагненої загадки.

Як знати, чи не була Атлантида витвором однієї з грецьких легенд? Адже розповідям Платона не завжди вірили навіть його сучасники та друзі. Згадайте крилатий вислів великого вченого давнини Арістотеля: «Платон мені друг, але істина дорожча». На думку ряду вчених, за 9000 років до Платона ніяк не могла існувати висока культура. Адже це був кінець льодовикового періоду. Навряд чи могли бути сучасниками дикі печерні мешканці й мореплавці-атланти. Наймовірним здається, щоб ціла країна безслідно зникла всього за одну добу. Проте більшість дослідників вважає, що Атлантида справді існувала.

За описом Платона Атлантида розташовувалась на острові, в центрі якого була столиця.

«Весь цей край лежав дуже високо і круто обривався біля моря, вся рівнина, оточуюча місто і сама оточена горами, які тянулись до самого моря, представляли собою рівну гладь.» За описом Платона, столиця Атлантиди не представляла собою нічого незвичайного в історії архітектури. Багато античних міст мали такий вигляд.

На самому острові було немало скарбів. Перш за все руди металів. Крім золота, цінну якуму добре знали, тут добували міфічний орхілак. Для всіх тварин, які заселяли землю, озера і болота вистачало кормів. В центрі острова в дворі царського палацу знаходився храм Посейдона і Кліто, головний храм і місце жертвоприношення. Цей храм зовні і всередині був оздоблений золотом, сріблом, орхілаком і слоновою кісткою. Біля храму стояли золоті статуї. Клімат острова був теплий, гори захищали з півночі від холодних вітрів. Урожай збирали два рази. Весь острів, подібно столиці, був покритий системою каналів, які не тільки постачали острів водою, але й служили прекрасним шляхом сполучення.

Таких островів, які відповідали б опису Атлантиди, багато як в Атлантичному океані, так і в Середземному морі.

Отже, якщо пристати до думки, що Атлантида існувала, постає ще одне важливе питання: де саме її шукати? З цього приводу виникали великі суперечності. Одні вчені вважали, що Атлантиду слід шукати на дні Атлантичного океану в його центральній частині – між Європою та Північною Америкою, оскільки, за Платоном, саме там була розташована ця земля, а в названих частинах світу багато однакових видів рослин і тварин.

Крім того, на дні Атлантичного океану нещодавно відкрили Серединноатлантичний хребет, до якого прилягає велике плоскогір'я з низкою хребтів, вершинами яких є Азорські острови. Можливо, цей район був колись суходолом й опинився на дні океану внаслідок геологічної катастрофи приблизно 12 тис. років тому, тобто тоді, коли існувала Атлантида й закінчився в Європі останній льодовиковий період. Російський вчений М.Ф. Жиров та деякі інші пояснюють потепління в Європі проривом до її берегів теплої течії, що сталося саме внаслідок опускання Атлантиди. Можливо, острів Мадейра та Азорські острови і є залишками потонулого материка. Як вважають деякі вчені, не всі мешканці Атлантиди загинули в страшній катастрофі, частина їх дісталася берегів Америки, інші переправилися в Європу. Саме вони заклали фундамент великих цивілізацій у Мексиці й Перу, а також у Єгипті та Месопотамії. Звідси, мовляв, і дивовижна схожість в архітектурі, звичаях і релігіях цих держав. Так, народи обох Атлантики поклонялися Сонцю, а міф про всесвітній потоп був поширений у Месопотамії й серед стародавніх індіанських племен Південної та Північної Америки. Мова басків, що живуть у Піренейських горах Іспанії, не схожа на жодну з європейських, але дуже подібна до мови деяких індіанських племен. Стародавні піраміди Єгипту й Мексики мають багато спільного. До того ж, в багатьох країнах існував звичай муміфікувати померлих і класти їм на могили дуже подібні речі. У місцях поховання племен майя знаходять прикраси із зеленого нефриту, покладів якого в Америці немає. А чи не ввозили його з Атлантиди?

За добре знаною в Перу і Мексиці легендою, білий бог Кецакоатль прибув сюди вітрильником із країни ранкового сонця, тобто зі сходу, навчив індіанців ремесел і будівництва, запровадив закони і релігію, а потім загадково зник. Перуанці, хоч і не знали про існування ацтеків, мали подібну легенду, тільки свого бога-благодійника назвали Віракоча. Чи не є це відгуком на прибуття людей з Атлантиди? Твердять, що саме їх зображено на стінах зруйнованих міст Чічен-Іца і Тігуанаку. Доказом існування Атлантиди вважають руїни стародавніх міст у джунглях півострова Юкатан та в Перуанських Андах.

Восени 1970 р., обстежуючи з гідролітака прибережні води Багамських островів в Атлантичному океані, французький археолог і акванавт Д. Ребіков помітив на дні океану біля острова Північний Бімімі залишки якихось будівель. Під водою водолази побачили стіни завдовжки понад кілька сотень метрів з величезних блоків, кожний масою приблизно 25 тонн. Хто ж їх побудував? Чи не атланти? Та, як виявилось в результаті досліджень, це – результат розтріскування прибережних скель, що занурилися під воду внаслідок поступового опускання Багамських островів.

Шукають Атлантиду і в Середземному морі. Найбільш вірогідною є думка російського дослідника минулого століття А.С. Норова, який залишками країни атлантів вважає острів Крит і розташовані північніше численні дрібні грецькі острови. Цю думку поділяв і видатний радянський географ академік Л.С. Берг. Нині її відстоює велика група учених. Дослідження дна Атлантики в районі припустимої загибелі Атлантиди пока-зали, що

середня товщина осадових порід тут близько 4 м, а це при сучасних темпах їх нагромадження (10-15 мм за 1000 років) потребує найменше... 300 тис. років, а не 12, як твердять прихильники атлантичного походження загадкової землі.

Як свідчать океанографічні дослідження останніх років, Серединоатлантичний хребет – це результат геологічної події, під час якої, роз'єднавшись, утворилися материки Африка й Південна Америка. Вчені звернули увагу також на особливості конфігурації берегових ліній: західної – африканського материка і східної – південноамериканського.

Отже, для Атлантиди в Атлантичному океані просто місця нема. Водночас встановлено, що на острові Тіра в Егейському морі приблизно 3,5 тис. років тому стався могутній вулканічний вибух, подібний до того, що прогрімів у 1883 р. на острові Кракатау. Мабуть, це була чи не найбільша геологічна катастрофа за всю історію Землі.

Вибух вулкана Санторін за потужністю дорівнював вибухові приблизно 200 тис. атомних бомб, скинутих свого часу американцями на японське місто Хіросіму.

Відомий учений Гарун Тазієв навіть називає дату вибуху – 1470 р. до н. е. і зазначає, що в повітря злетіло до 80 млрд. кубометрів гірської породи й виникли хвилі заввишки до 260 м.

Саме в ті далекі часи островами цієї частини Егейського моря володіли мінейці. Вони досягли визначних успіхів у розвитку науки, господарства й ремісництва. Та внаслідок величезної сили вулканічного вибуху загинуло, як виявлено нині, велике місто на острові Тіра, а також центр мінейської цивілізації місто Кносос на острові Крит.

Значну частину території держави поглинуло Егейське море. Вчені гадають, що саме ця подія, відгомін якої через століття дійшов до Платона, й відображена в його розповіді про країну атлантів. Проте у Платона розміри затонулої землі більші й час катастрофи інший. За Платоном, Атлантида була морською державою. Це саме можна сказати й про мінейців, які мали великий морський флот. Платон зазначив, що на острові випасалися великі гурти биків, яких мінейці вважали священними. На морському дні поблизу Тіри виявлено рів, подібний до того, який за словами Платона, оточував фортецю в головному місті Атлантиди. Нині острів Тіра – це уламок, що лишився від вибуху велетенського вулкану. Руїни міста мінейців, розкопані в 1967 р., укрив великий шар вулканічного попелу і, подібно до руїн Помпеї, вони чудово збереглися. Археологи знайшли тут багато кольорових фресок і навіть дерев'яних предметів.

У 1976 р. відомий французький учений Жак Ів Кусто відкрив на дні Егейського моря поблизу острова Крит залишки стародавньої мінейської цивілізації, яка, за його розрахунками, була знищена внаслідок найбільшого виверження вулкана Санторін у 1450 р. до н. е. Та Атлантиду дослідник все ж таки вважає красивою вигадкою Платона. Авторитет Кусто спонукав деяких вчених знову повернутися до атлантичної версії Атлантиди. На захід від Гібралтару було відкрито підводні гори із столоподібними вершинами, розташовані всього на 100-200 м нижче від рівня океану. Дослідники вважають їх залишками значного за площею архіпелагу, що затонув у далекі часи. Сенсацією стали фотографії, зроблені 1973 р. науковим співробітником інституту океанології Академії СРСР В.М. Маракуєвим, учасником експедиції на дослідному судні «Академік Курчатів». На восьми підводних фотографіях вершини однієї із підводних гір Ампер проглядалися ніби руїни будівель та фортечного муру. У 1983 і 1984 роках науково-дослідні судна «Витязь та Академік Вернацький» з допомогою підводних апаратів «Агрис» і «Пайсис» підтвердили, що гора Ампер – то згаслий вулкан, який колись занурився в океан, гадані ж «руїни» - природні утворення. Отже, безуспішні

пошуки Атлантиди в Атлантичному океані лише піднімають акції тих учених, які шукать її сліди в Егейському морі. Однак і серед них нема згоди.

Порушником спокою став у 1987 р. російський дослідник І. Машников. Він логічно проаналізував твори Платона й висунув нову гіпотезу, яка, на наш погляд, цілком заслуговує на увагу. І. Машников перед усім оспорує дату загибелі Атлантиди й деякі інші дані Соломона – Платона. Взяти хоча б численність морських і сухопутних військ атлантів. Адже за описами Платона атланти мали величезну армаду – 1200 кораблів з військом понад мільйон чоловік. Армія греків, яка перемогла атлантів, була, мабуть, не меншою. «Відкіля ж, розмірковує вчений, - могло взятися в льодовиковий період таке велике військо? Адже на всій планеті в ті часи мешкало не більше 3-4 мільйонів чоловіків, які, до того ж перебували на дуже низькому рівні розвитку. Ні напевне йдеться про пізніші часи». І він висуває досить імовірну версію. «В стародавні часи, - каже він, - число 9000 записували як десять тисяч мінус тисяча, а 900 як тисяча мінус сто. В стародавній системі обчислення, якою користувалися в Єгипті, тисяча позначалася знаком «М», а в стародавній Греції «М» означало десять тисяч. Очевидно Солон переписав з давньоєгипетських документів, за скільки років до нього загинула Атлантида, а його правнук зрозумів єгипетські знаки як древньогрецькі. Так і з'явилося 9 000 замість 900». Враховуючи, що Солон побував у Єгипті (560 р. до н.е.) через 900 років після загибелі Атлантиди, можна приблизно вирахувати дату катастрофи – 1460 р. до н.е. з можливою похибкою 100-150 років.

Ті, хто розміщував Атлантиду в Атлантиці, на думку автора, йшли хибним шляхом, тому що не вагалися, що згадані Платоном Геркулесові стовпи, за якими розташувалася ця земля, - Гібралтар. Однак під Геракловими стовпами розумілося якесь інше місце. Платон відзначав, що Геракловими стовпами проходив морський кордон між Афінською державою та країною атлантів, отож стовпи могли бути тільки в Егейському морі. Платон говорить, що Афіни протистояли державі атлантів, це можна розуміти не лише як військове протистояння, а й географічне, - мовляв, на другому березі тобто на півострові Мала Азія. А там у той час була стародавня земля хеттів. До того ж, як твердить автор, лише тут збереглися міста колового планування, ніби окреслені циркулем.

Але ж Платон говорив про Атлантиду як про великий острів, що занурився у воду. Частина цієї держави, може, й справді була розташована на острові (хоч і не такому великому, як писав Платон), і її знищило виверження вулкана або землетрус, відтак у цьому місці лишилося лише пасмо островів, які зветься нині Споради. Отже, виходить Атлантида – це Хеттія острівна частина її. І ще Платон, переказуючи Солону, зазначав, що Атлантида воювала з Афінами. Так, згідно джерел, XIV ст. до н. е. з Хеттією воював Єгипет, а незабаром у війну вступили й Афіни, які за відомостями Геродота, завдали нищівної поразки хеттам і захопили 13 їхніх міст. Згодом імперія хеттів розпалася. На думку І. Машникова, війна Афін з Хеттією «дає ключ до розв'язання ще однієї загадки. Адже незрозуміло, чому жреці назвали регіон Хеттії Атлантидою, а його мешканців атлантами. Атланти, твердить вчений, це зовсім не національність, а принизливе прізвисько поневоленого народу. Скульптурне зображення ворога у вигляді раба, що підпирав карниз, стало символом звитяги переможців і впокорення переможених. Як відомо, такі фігури називали атланти. Хетти розбиті афінами, були обернені в рабство й стали зватися атлантами, їхня ж повалена держава Атлантидою».

Як знати, раптом ці міркування вченого близькі до істини...

Цікаву версію висунув у 1992 р. й німецький учений Цангер. На його думку, розповідь

Платона є нічим іншим, як «перекрученою пам'яттю»... про велику Трою. Це античне місто поблизу Дарданельської протоки й описане Гомером вважалося міфом. Проте в 1871 р. залишки Трої таки розшукав німецький вчений Г. Шліман. Цангер наводить багато досить вагомих, як на наш погляд, доказів своєї гіпотези, базуючись на збігах у Платона й Гомера в описах, зокрема, природи місцевості, де була розташована Троя, та на інших.

* В Атлантиді віяв сильний північний вітер, що не є типовим для Середземномор'я, за винятком лише відомого своїми штормовими вітрами входу в Чорне море.

* В Атлантиді, за описами, було два джерела – тепле й холодне. За словами Гомера, такі ж були у Трої.

* В Атлантиді знали латунь. В античні часи цей сплав виготовляли лише в одному єдиному місці – в Едромітті, що розтошований поблизу Трої.

* Розмір центральної частини міста Атлантиди, як зазначав

Платон, – п'ять стадій (900 кв.м.). Такий же розмір і пальцового комплексу Трої.

* Платон докладно описав великі портові споруди Атлантиди й твердив, що навколишня рівнина була прорізана каналами. Для заповнення цього водного лабіринту, за словами Платона, мешканці Атлантиди пробрили в берегових скелях проходи в море. Рівнина, де стояла Троя, так само прорізана каналами, й тут, як і в Атлантиді, прибережні скелі пробиті наскрізь у двох місцях.

* В Атлантиді головний канал, що йшов від моря до царської фортеці, був завдовжки такий же, як у Трої.

* Морська міць Атлантиди, за Платоном, трималися на 12 сотнях суден, а флот Трої, за Гомером, налічував 1185 суден.

А як же бути з тим, що у Платона розповідається не про рівнину, а про великий острів, на якому була розташована Атлантида?

Вірно, каже Цангер, але винуватцем цього є Солон. Він помилково прочитав ієрогліфічні написи на стовпі під час відвідання головного храму в тодішній резиденції єгипетських фараонів Саїсі. Насправді цей ієрогліф означав не острів, а узбережжя або пісчасну смугу. Помилково розшифрував він і позначення місця, де була розташована легендарна країна. Не виключено, що Геракловими стовпами, як ми вже казали, називали Дарданели, а не Гібралтар.

Як вважає автор цієї версії, Платон припустився ще однієї великої помилки, називаючи час катастрофи. На колоні єгипетського храму було записано ієрогліфами, що «9000 років тому стародавні греки перемогли могутню, добре озброєну державу, ім'я якої Атлантида». Ця дата була каменем спотикання для вчених. Адже неможливо уявити собі існування розвинутої цивілізації... в кам'яному віці.

І ось Цангер знаходить, на наш погляд, досить переконливий вихід з цієї загадки. Як він з'ясував, у стародавньому Єгипті з середини третього тисячоліття користувалися не одним, а трьома календарями: державним офіційним сонячним та двома релігійними – місячними. Оскільки йдеться про колону в храмі, то час подій на ній був позначений за місячним календарем, отож названу вище дату слід поділити на 12,37. Виходячи з цього, вчений і визначає таку дату згаданої битви – 1207 р. до н. е. І виявляється, що саме в цей час греки вели велику війну. Однак ворог був не за Гібралтарською протокою, а значно ближче – на північному заході Малої Азії. До того ж, одна з грецьких хронік називає і дату підкорення Трої – 1209 р. до н. е.

Отже, всі гіпотези мають раціональне зернятко. Котра ж з них виявляється єдино

вірною, покажуть подальші дослідження. А може, більш слушною виявиться якась нова гіпотеза? Тож питання про Атлантиду все ще залишається відкритим.

Висновки.

Атлантида до цього часу не знайдена. Нема доказів того, що в Атлантичному океані чи в Середземному морі 11500 років назад існувала, а потім була знищена цивілізація, описана Платоном. Незнайдено слідів її ні на островах в океанії, ні на морському дні. Її не вдалось знайти тому, що вона ніколи не існувала, або тому, що була знищена. Майже в усіх книжках про Атлантиду причини її загибелі аналізуються більш детально, ніж можливість існування.

Платон пише, що Атлантида була знищена за одну добу. В цьому питанні антропологи одностайні. Катастрофа повинна бути миттєвою, хоча процес загибелі міг продовжуватись набагато більше ніж 24 год.

Можна припустити, що Платон придумав Атлантиду для того, щоб показати мужність своїх предків – праафінян. Але із-за того, що не знайдено слідів Атлантиди, не стала менш цікавою археологія, геологія та географія? Будуть вестись пошуки, і без сумніву знайдуться інші цивілізації і культури, ніж ті, з якими ми знайомі сьогодні, будуть знайдені затонулі острови, міста і порти. Але це буде не Атлантида.

Використана література.

1. Жиров Н.Ф. Атлантида, Москва: Географиздат, 1957 - 119 с.
2. Зайдлер Л. Атлантида, Москва: Мир, - 1966, 344 с.
3. Кондратов А.М. Атлантика без Атлантиды, Ленинград: Гидрометеиздат, 1972, - 159 с.
4. Кукал З. Великие загадки Земли, Москва: Прогресс, 1989, - 396 с.
5. Ликум А. Все обо всем, Москва: Слово, 1993, т.3, - 543 с.
6. Скарлато Г.П. Захоплююча географія, Київ: Альтерпрес, 1998 – 414 с.

ДОПОВІДЬ

Про Атлантиду, таємничий материк, що похований десь на дні океану, написано понад 20000 наукових праць і пригодницьких творів. Висуното понад 1700 гіпотез про її місцеперебування й причини безслідного зникнення.

Видатний учений Стародавньої Греції Платон у своєму творі «Тімей і Критій» посилається на афінського державного діяча й поета Солона, якому один єгипетський жрець розповів про велику країну атлантів, що існувала за 9000 років до Платона і навіть воювала з греками. За цими досить скупими відомостями, країна атлантів була розташована десь за Геракловими стовпами – тобто за Гібралтарською протокою. Як писав Платон, це була велика й багата держава з розвинутим, як на ті часи, господарством, з великими містами. Мальовничу, вкриту лісами територію країни перетинали численні зрошувальні канали. Атланти підкорили весь захід Європи і намагались захопити Афіни та Єгипет, але в запеклій боротьбі з афінянами зазнали поразки. Цивілізація острова загинула в результаті гіганської природної катастрофи, яка сталася 11500 років назад, чи трохи пізніше. Проте вчені щодо вірогідності розповіді

Платона не склали єдиної думки. Й саме слово «Атлантида» давно вже стало символом незбагненої загадки. Розповідям Платона не завжди вірили навіть його сучасники та друзі.

На думку ряду вчених, за 9000 років до Платона ніяк не могла існувати висока культура. Адже це був кінець льодовикового періоду. Навряд чи могли бути сучасниками дикі печерні мешканці й мореплавці-атланти. Наймовірним здається, щоб ціла країна безслідно зникла всього за одну добу. Проте більшість дослідників вважає, що Атлантида справді існувала.

Таких островів, які відповідали б опису Атланти, багато як в Атлантичному океані, так і в Середземному морі.

Отже, якщо пристати до думки, що Атлантида існувала, постає ще одне важливе питання: де саме її шукати? З цього приводу виникали великі суперечності. Одні вчені вважали, що Атлантиду слід шукати на дні Атлантичного океану в його центральній частині – між Європою та Північною Америкою, оскільки, за Платоном, саме там була розташована ця земля, а в названих частинах світу багато однакових видів рослин і тварин.

Крім того, на дні Атлантичного океану нещодавно відкрили Серединоатлантичний хребет, до якого прилягає велике плоскогір'я з низкою хребтів, вершинами яких є Азорські острови. Можливо, цей район був колись суходолом й опинився на дні океану внаслідок геологічної катастрофи приблизно 12 тис. років тому, тобто тоді, коли існувала Атлантида й закінчився в Європі останній льодовиковий період. Російський вчений М.Ф. Жиров та інші пояснюють потепління в Європі проривом до її берегів теплої течії, що сталося саме внаслідок опускання Атлантиди. Можливо, острів Мадейра та Азорські острови і є залишками потонулого материка. Як вважають деякі вчені, не всі мешканці Атлантиди загинули в страшній катастрофі, частина їх дісталася берегів Америки, інші переправилися в Європу. Саме вони заклали фундамент великих цивілізацій у Мексиці й Перу, а також у Єгипті та Месопотамії.

Шукають Атлантиду і в Середземному морі. Найбільш вірогідною є думка російського дослідника минулого століття А.С. Норова, який залишками країни атлантів вважає острів Крит і розташовані північніше численні дрібні грецькі острови. Цю думку поділяв і видатний радянський географ академік Л.С. Берг. Нині її відстоює велика група учених. Дослідження дна Атлантики в районі припустимої загибелі Атлантиди показали, що середня товщина осадових порід тут близько 4 м, а це при сучасних темпах їх нагромадження (10-15 мм за 1000 років) потребує найменше... 300 тис. років, а не 12, як твердять прихильники атлантичного походження загадкової землі.

Як свідчать океанографічні дослідження останніх років, Серединоатлантичний хребет – це результат геологічної події, під час якої, роз'єднавшись, утворилися материки Африка й Південна Америка.

Отже, для Атлантиди в Атлантичному океані просто місця нема.

У 1976 р. відомий французький учений Жак Ів Кусто відкрив на дні Егейського моря поблизу острова Крит залишки стародавньої мінейської цивілізації, яка, за його розрахунками, була знищена внаслідок найбільшого виверження вулкана Санторін у 1450 р. до н. е. Та Атлантиду дослідник все ж таки вважає красивою вигадкою Платона. Авторитет Кусто спонукав деяких вчених знову повернутися до атлантичної версії Атлантиди. На захід від Гібралтару було відкрито підводні гори із столоподібними вершинами, розташовані всього на 100-200 м нижче від рівня океану. Дослідники

вважають їх залишками значного за площею архіпелагу, що затонув у далекі часи. Сенсацією стали фотографії, зроблені 1973 р. науковим співробітником інституту океанології Академії СРСР В.М. Маракуєвим, учасником експедиції на дослідному судні «Академік Курчатова». На восьми підводних фотографіях вершини однієї із підводних гір Ампер проглядалися ніби руїни будівель та фортечного муру. У 1983 і 1984 роках науково-дослідні судна «Витязь та Академік Вернадський» з допомогою підводних апаратів «Агрус» і «Пайсис» підтвердили, що гора Ампер – то згаслий вулкан, який колись занурився в океан, гадані ж «руїни» - природні утворення. Отже, безуспішні пошуки Атлантиди в Атлантичному океані лише піднімають акції тих учених, які шукать її сліди в Ейгейському морі. Однак і серед них нема згоди.

Порушником спокою став у 1987 р. російський дослідник І. Машников. Він логічно проаналізував твори Платона й висунув нову гіпотезу, яка цілком заслуговує на увагу. І він висуває досить імовірну версію. «В стародавні часи, - каже він, - число 9000 записували як десять тисяч мінус тисяча, а 900 як тисяча мінус сто. В стародавній системі обчислення, якою користувалися в Єгипті, тисяча позначалася знаком «М», а в стародавній Греції «М» означало десять тисяч. Очевидно Солон переписав з давньоєгипетських документів, за скільки років до нього загинула Атлантида, а його правнук зрозумів єгипетські знаки як древньогрецькі. Так і з'явилося 9 000 замість 900». Враховуючи, що Солон побував у Єгипті (560 р. до н.е.) через 900 років після загибелі Атлантиди, можна приблизно вирахувати дату катастрофи – 1460 р. до н.е. з можливою похибкою 100-150 років.

Ті, хто розміщував Атлантиду в Атлантиці, на думку автора, йшли хибним шляхом.

Цікаву версію висунув у 1992 р. й німецький учений Цангер. На його думку, розповідь Платона є нічим іншим, як «перекрученою пам'яттю»... про велику Трою.

Отже, всі гіпотези мають раціональне зернятко. Котра ж з них виявляється єдино вірною, покажуть подальші дослідження. А може, більш слушною виявиться якась нова гіпотеза? Тож питання про Атлантиду все ще залишається відкритим.

Висновки.

Атлантида до цього часу не знайдена. Нема доказів того, що в Атлантичному океані чи в Середземному морі 11500 років назад існувала, а потім була знищена цивілізація, описана Платоном. Незнайдено слідів її ні на островах в океанії, ні на морському дні. Її не вдалось знайти тому, що вона ніколи не існувала, або тому, що була знищена. Майже в усіх книжках про Атлантиду причини її загибелі аналізуються більш детально, ніж можливість існування.

Платон пише, що Атлантида була знищена за одну добу. В цьому питанні антропологі однодумці. Катастрофа повинна бути миттєвою, хоча процес загибелі міг продовжуватись набагато більше ніж 24 год.

Можна припустити, що Платон придумав Атлантиду для того, щоб показати мужність своїх предків – праафінян. Але із-за того, що не знайдено слідів Атлантиди, не стала менш цікавою археологія, геологія та географія? Будуть вестись пошуки, і без сумніву знайдуться інші цивілізації і культури, ніж ті, з якими ми знайомі сьогодні, будуть знайдені затонулі острови, міста і порти. Але це буде не Атлантида.

